

08/12/2021 14:01, aktualizacja: 09/12/2021 13:16 | Zamieścił: Dorota Mądrał, Autor: Dorota Mądrał

Sześć wieków Mińska Mazowieckiego

Autor: Pałac

Dernałowiczów w parku miejskim. Siedziba Miejskiego Domu Kultury (fot. QMPHOTOSTUDIO).

Mińsk Mazowiecki został Stolicą Kultury Mazowsza. To okazja, by lepiej poznać to miasto. Z jednej strony atrakcji tu nie brakuje, z drugiej – pokutuje przekonanie, że to miejsce jest sypialnią stolicy. Czy to prawda?

– Mińsk Mazowiecki to bardzo wygodne miejsce do mieszkania – uważa **pani Urszula**, która codziennie dojeżdża do pracy z Mińska do Warszawy, korzystając z Kolei Mazowieckich

Spółka Samorządu Województwa Mazowieckiego.1 – Szybkie połączenia ze stolicą umożliwiają znalezienie pracy bez konieczności przeprowadzki lub tracenia czasu na długie dojazdy. W weekendy zaś ułatwiają dostęp do oferty kulturalnej stolicy – podkreśla.

Z kolei **pan Marcin** ceni sobie **okolice miasta**, które oferują dogodne warunki **dla biegaczy i kolarzy**.

– Zapewniają je wiejskie drogi, położone z dala od uczęszczanych tras ekspresowych. Mińsk to świetne miejsce także dla ludzi kochających przyrodę i kontakt z naturą – dodaje entuzjasta wypraw po leśnych terenach na jednoślędzie. – W pobliżu jest wiele rezerwatów z dobrymi trasami rowerowymi. Bardzo chętnie wybieram się – jeśli tylko znajdę chwilę wolnego czasu – np. do pobliskiego rezerwatu Jedlina, gdzie według mnie są najlepsze warunki do jazdy gravelem.

Miśszczanin poleca też szutry w rezerwacie Floriany, Wyspy Świderskie, Mosty Kalińskie czy rezerваты należące do Mazowieckiego Parku Krajobrazowego: Bocianowskie Bagno i Świder.

Inkubator talentów

W mieście wzrok przyciąga odrestaurowany zabytek – **Pałac Dernałowiczów** i otaczający go park. Pałac jest siedzibą Miejskiego Domu Kultury (MDK) i centrum młodzieżowego „**Międzyczas**” – miejsca adresowanego do osób w wieku 12–25 lat.

– „Międzyczas” to nasze najmłodsze przedsięwzięcie. W Polsce są tylko 3 takie placówki, w których dowództwo przejmują młodzi. To oni je tworzą i decydują o jego charakterze. Jest inkubatorem nieodkrytych talentów, aktywistów i ludzi z

ciekawymi pomysłami. Festiwale – Jana Himilsbacha i Piotra Skrzyneckiego – organizowane przez MDK są rozpoznawalne w całym kraju i stanowią naszą kulturalną wizytówkę – mówi z dumą **Katarzyna Łaziuk**, kierownik Wydziału Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta w Mińsku Mazowieckim.

Młodzi ludzie są przez miasto traktowani po partnersku.

– Wsłuchujemy się w ich potrzeby, uczymy rozumieć i mądrze współpracować – podkreśla urzędniczka. – Mamy nadzieję, że polityka młodzieżowa miasta sprawi, że po studiach zostaną w nim na stałe.

Najbardziej rozpoznawalną budowlą jest **kościół pw. Narodzenia NMP**, usytuowany przy głównej ulicy.

– Piękny, majestatyczny zabytek dzisiejszą formę uzyskał w latach 1908–1911, natomiast parafia była erygowana w 1422 r., a jej powstanie, oprócz prawa do organizacji targów i dogodnej lokalizacji, znacząco przyczyniło się do rozwoju miasta i osadnictwa – informuje pani kierownik.

Nic więc dziwnego, że kościół oraz fragment Pomnika Niepodległości znalazły się na znaczku pocztowym wydanym przez Poczta Polską w serii „Miasta polskie” z okazji obchodzonego w tym roku 600-lecia Mińska Mazowieckiego

Znaczek zaprojektował Andrzej Gosik.2 .

To budzi emocje

Obchody 600-lecia rozpoczęły się w urodziny miasta, czyli 29 maja i zakończą w maju przyszłego roku. Jubileusz upamiętnia m.in. **mural Vintage 600**, na którym w abstrakcyjny sposób przedstawiono ludzi, miejsca i wydarzenia związane z historią miasta.

– Postawiliśmy jeszcze 2 pomniki: jeden poświęcony założycielowi miasta – Janowi z Gościańczyk, drugi to rzeźba Anny Mińskiej, dzięki której w XVI w. miasto rozwinęło się gospodarczo. Oba budzą skrajne uczucia: od podziwu – dla formy i sztuki, do rozczarowania. Dajemy sobie czas, aby je wszyscy polubili – mówi pani Katarzyna.

Festiwal M4M (Mińsk dla Muzyki i Muzyka dla Mińska) to kolejne wydarzenie roku jubileuszowego. Swoją artystyczny dorobek zaprezentowali mińscy muzycy, a w ramach Projektu 600 artyści malarze stworzyli dzieła dedykowane miastu.

– Pandemia uniemożliwiła nam zaproszenie naszych przyjaciół z miast partnerskich. Mamy nadzieję, że na zakończenie jubileuszu w maju 2022 r. nadrobimy te zaległości. Jubileusz to także okolicznościowe wydawnictwa, filmy i wiele innych działań – wylicza Katarzyna Łaziuk, dziękując partnerom i sponsorom, bez których realizacja tych planów nie byłaby możliwa.

Wśród planowanych jeszcze wydarzeń jest m.in. otwarcie Alei miast partnerskich, charytatywny bal burmistrza oraz koncert, podczas którego odbędzie się prapremierowe wykonanie utworu skomponowanego na cześć Mińska przez **Grzegorza Duchnowskiego**.

„600 drzew na 600-lecie miasta”

To kolejna z inicjatyw jubileuszowych.

– Wraz z Fundacją Naturalny Rozwój stworzyliśmy platformę www.600drzew.pl. Do dyspozycji mieszkańców oddaliśmy 600 sadzonek przypisanych do 600 lokalizacji – wyjaśnia mechanizm akcji Katarzyna Łaziuk.

Działania koordynują partnerzy projektu dbający o miejską zielen. Jest też 10 wyjątkowych sadzonek – to „**Drzewa z historią**”. Upamiętniają one osoby lub wydarzenia, które zapisały się w historii miasta. Patronem drzewa można zostać, wygrywając jedną z cyklicznie organizowanych licytacji.

– Pomniki budujemy w hołdzie naszym przodkom, a drzewa posadzimy dla potomnych – mówi burmistrz **Marcin Jakubowski** i dodaje: – Dzięki inicjatywie „600 drzew na 600-lecie miasta” każdy może zostawić swój osobisty wkład w przyszłość Mińska Mazowieckiego. Bardzo się cieszę, że udało się stworzyć platformę internetową, jakiej nie ma jeszcze

nigdzie w Polsce, a dzięki której mieszkańcy mogą wskazać konkretne miejsce do posadzenia drzewa, kupić je, a nawet nazwać. Wpisuje się ona świetnie w ideę smart city, którą staramy się od kilku lat realizować.

W roli Stolicy Kultury Mazowsza

W tym roku Mińsk Mazowiecki ma jeszcze jeden powód do satysfakcji. Wraz z 11 miejscowościami powiatu mińskiego został Stolicą Kultury Mazowsza. W kalendarzu wspólnych imprez znalazły się m.in. wspomniane wcześniej festiwale: M4M, Himilsbacha i Skrzyneckiego.

– Ten ostatni to wielkie święto sztuki zwieńczone koncertem zaprzyjaźnionej z Mińskiem „Piwnicy pod Baranami”. Piotr Skrzynecki, twórca kultowego kabaretu, spędził w naszym mieście dzieciństwo. Jego ojciec, Marian, był dowódcą stacjonującego w Mińsku 7. Pułku Ułanów Lubelskich. Postać Skrzyneckiego łączy nasze miasto z Krakowem – wyjaśnia Katarzyna Łaziuk.

W maju br. przed Miejską Szkołą Artystyczną stanął, wylicytowany na aukcji WOŚP przez firmę Konstans, bliźniaczy do krakowskiego pomnik Piotra Skrzyneckiego.

Miasto inteligentnych dzielnic

W ostatnich latach miasto zmieniło swoje oblicze i wypiękniało, a to m.in. za sprawą funduszy unijnych i samorządu Mazowsza. Przybyło miejsc do spędzania wolnego czasu. Dzięki projektowi „Rozwój i rewaloryzacja terenów zieleni w centrum Mińska Mazowieckiego” i dofinansowaniu – **ponad 2,8 mln zł** (całkowity koszt to 3,4 ml zł) – stworzono miejsca dla rekreacji i wypoczynku, przywrócona została funkcjonalność miejskiego parku i Placu Stary Rynek. W trakcie realizacji jest projekt „**Mińsk Mazowiecki – miasto inteligentnych dzielnic**”.

Finansowe wsparcie lokalnym inwestycjom zapewnia także **samorząd Mazowsza**. Na liście zadań zrealizowanych przy jego udziale znalazły się m.in. termomodernizacja Domu Działkowca, wymiana podłogi świetlicy i bram wjazdowych Domu Działkowca ROD „Andriollego”, budowa łącznika ul. Mrozowskiej i ul. Łąkowej, czy zakup mobilnego systemu pomiarowego do badania zanieczyszczenia powietrza. W ostatnim czasie miasto pozyskało blisko 4 mln zł dotacji z budżetu samorządu Mazowsza na **Centrum Sportów Miejskich**. Znajdzie się w nim m.in. betonowy skatepark, pumtrack, boisko do koszykówki oraz utwardzony teren do musztry i ćwiczeń dla klas wojskowych.

– Będzie to nowoczesny obiekt sportowy, umożliwiający przeprowadzenie zawodów o zasięgu ogólnopolskim. Jest bardzo ważny dla miasta, powiatu, całego województwa i rozwoju różnorodnych dyscyplin sportowych. Centrum sportowe będzie ogólnodostępne, a korzystanie z niego nieodpłatne – zapewniają przedstawiciele miasta.

I zaznaczają, że realizacja zadania rozpocznie się już w przyszłym roku.

Hulajnoga zamiast auta

Jednym z problemów miasta jest smog. Według badań Mińsk w 2019 r. znalazł się na 71. miejscu w rankingu europejskich miast z najgorszej jakości powietrzem. Z kolei w klasyfikacji polskich aglomeracji uplasował się na 16. lokacie (na 66 badanych)

„Oddychamy zanieczyszczonym powietrzem”, na www.minsk maz.com, z 22.04.2020.3 .

W trosce o poprawę jakości powietrza wprowadzono bezpłatną komunikację miejską.

– Otrzymaliśmy dofinansowanie na zakup niskoemisyjnych autobusów. Z drona monitorujemy jakość powietrza i przeprowadzamy interwencje. Prowadzimy także wiele działań edukacyjnych, bo jeśli mieszkańcy nie włączą się w inicjatywy proekologiczne, nie mamy szans na zmianę. Ponadto przeznaczamy fundusze na dofinansowanie wymiany pieców – podkreślają miejscy urzędnicy.

Pani Maja, mieszkanka Mińska uważa, że rozkłady jazdy komunikacji miejskiej wymagają dopracowania.

– Autobusy miejskie jeżdżą za rzadko, przez co osoby pracujące poza Mińskiem mają wieczorami problemy z dojazdem, bo nie ma już kursów, albo trzeba bardzo długo czekać na autobus.

Mińsk Mazowiecki jest jednym z najbardziej zatłoczonych miast. Problem ten, choć w niewielkim stopniu, pomagają rozwiązać elektryczne hulajnogi i skutery.

Aleja gwiazd literatury

Mińsk może poszczycić się unikatową w skali Polski i Europy inicjatywą – Aleją Gwiazd Literatury. Co roku wybierany jest pisarz, który odsłania swoją gwiazdę. To wyjątkowe wydarzenie, koordynowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną, która w ten sposób promuje czytelnictwo i kulturę. Swoje gwiazdy odsłanili już: **Julia Hartwig, Janusz Głowacki, Andrzej Stasiuk, Mariusz Szczygieł, Olga Tokarczuk, Joanna Bator i Wiesław Myśliwski.**

Mińszczanie są doceniani w prestiżowych konkursach samorządu Mazowsza promujących ludzi kultury i gospodarki. **Eliza Bujalska i Magdalena Mól** otrzymały tytuł Innowacyjny menadżer kultury, a dyrektor Muzeum Ziemi Mińskiej **Leszek Celej** został uhonorowany Nagrodą Marszałka Województwa Mazowieckiego. Sukcesami może się poszczycić **Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej**, które zdobyło Grand Prix Ekostrateg 2020/2021.

O dziedzictwo historyczne kawalerii polskiej troszczy się Towarzystwo Przyjaciół 7. Pułku Ułanów Lubelskich. Żandarmeria Wojskowa i 23. Baza Lotnictwa Taktycznego to kluczowe ośrodki wojskowe w Polsce. W 2020 r. miasto otrzymało wyróżnienie Rady Europy – Flag of Honour, a od 2021 r. jest Punktem Europe Direct.

A jakie inwestycje są społecznie oczekiwane? Zdaniem pani Mai powinno być więcej lokali z usługami rzemieślniczymi i artystycznymi oraz kampanii na rzecz ekologii i świadomej konsumpcji. Katarzyna Łaziuk przyznaje, że niekiedy trudno jest pogodzić wszystkie oczekiwania.

– Jedni chcą więcej miejsc parkingowych, drudzy mniej. Konieczna jest nowa szkoła, bo te funkcjonujące są przepełnione. Potrzebne są kolejne linie autobusowe. Staramy się także pozyskać środki zewnętrzne na wymianę sieci elektrycznej – podsumowuje.

Janina Ewa Orzełowska, członek zarządu województwa mazowieckiego, (Klub PSL w Sejmiku Województwa Mazowieckiego)

600-lecie i tytuł Stolicy Kultury Mazowsza, to okazje, by zwrócić uwagę na atuty i problemy, z którymi mierzy się Mińsk Mazowiecki. Przede wszystkim jest to jednak szansa, by lepiej poznać kolejne miasto, które przez ostatnie lata rozkwitło. Widzimy w tym udział samorządowego i unijnego dofinansowania. W ostatnim roku wsparcie z budżetu województwa w powiecie mińskim wyniosło blisko 42 mln zł.

Elżbieta Lanc, członek zarządu województwa mazowieckiego, (Klub KO w Sejmiku Województwa Mazowieckiego)

Wśród inwestycji, które wsparł samorząd Mazowsza, jest budowa szkolnej hali sportowej w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Mińsku Mazowieckim. Przeznaczylśmy na nią 4 mln zł. Będzie to obiekt parterowy w części hali sportowej i dwukondygnacyjny w części zaplecza. Budynek zostanie wyposażony w trybuny, pomieszczenia socjalno-sanitarne, szatnie oraz sale do rehabilitacji, przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wartość inwestycji to 9,5 mln zł.

[Park miejski.jpg](#)

[Dyrektor Muzeum Ziemi Mińskiej Leszek Celej otrzymał Nagrodę Marszałka Województwa Mazowieckiego.](#)

[fot. arch. UMWM](#)

[Anna Mińska przyczyniła się do rozkwitu gospodarczego Mińska Mazowieckiego w XVI w.](#)

[fot. Rafał Szczepankowski](#)

Oferty kulturalne Muzeum Ziemi Mińskiej, Miejskiego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej i Miejskiej Szkoły Artystycznej są tak bogate, że z pewnością każdy znajdzie coś dla siebie.

fot. Rafał Szczepankowski

Elżbieta Lanc, członek zarządu województwa mazowieckiego

fot. arch. UMWM

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych budowli w mieście.

fot. Rafał Szczepankowski

[W Mińsku Mazowieckim komunikacja jest bezpłatna.](#)

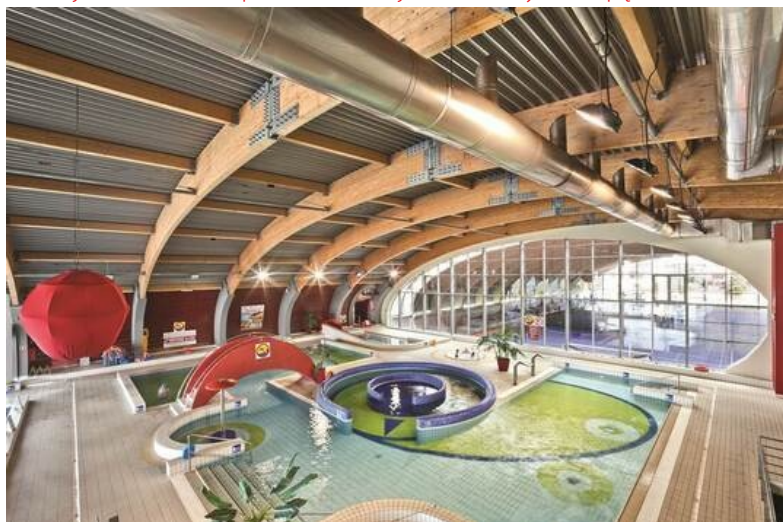
[fot. Rafał Szczepankowski](#)

[Janina Ewa Orzełowska, członek zarządu województwa mazowieckiego](#)

[fot. arch. UMWM](#)

[W Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji można aktywnie spędzić czas na basenie lub boiskach wielofunkcyjnych.](#)

[fot. Rafał Szczepankowski](#)

Ten budynek nazywany jest „zielonym domkiem”.

fot. Piotr Wojciechowski

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl